

Pyhjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin vuoden 2019 tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen vuodelta 2019

2398/02.02.01/2020

KHALL 30.03.2020 § 60

Kuntalain (410/2015) 113 §:n mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan toiminnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja.

Kirjanpitolain soveltaminen kunnan kirjanpidossa näkyy tilinpäätöksen sisältövaatimuksissa. Tase laaditaan kirjanpitoasetuksen mukaisesti. KPA 1:6 §:n tasekaava on yhteinen kaikille kirjanpitovelvollisille. KPL:n mukainen tase antaa mahdollisuuden arvioida kunnan omavaraisuutta ja velkaisuutta samoilla tunnusluvulla muiden kirjanpitovelvollisten kanssa.

Tuloslaskelma perustuu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen. Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, riittääkö tuottoina kertynyt tulo-rahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Tuloslaskelmakaavan mukaan toiminnan tuotot ja kulut ryhmitellään tulo- ja menolajeittain.

Tilinpäätökseen sisältyvä rahoituslaskelma täydentää tilinpäätösinformaatiota osoittamalla tulo-rahoituksen määrän ja riittävyysinvestointien ja pääoman palautusten kattamiseen. Rahoituslaskelma osoittaa myös rahoitustarpeen, jonka kunta joutuu kattamaan lainanotolla tai vähentämällä rahoitus- ja vaihto-omaisuuteen sitoutuneita varoja. Rahoituslaskelman laatiminen perustuu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen.

Talousarvion toteutumisvertailu antaa tietoja kunnan varainkäytöstä kunnan päättäjille, asukkaille ja sidosryhmille. Toteutumisvertailun tiedot saadaan talousarviosta ja toteutuneesta kirjanpidosta. Seuranta on sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on määrärahat ja tuloarviot eri toimintoille

hyväksynyt.

Tilinpäätökseen kuuluu toimintakertomus, jonka laatimisesta vastaa kaupunginhallitus. Kuntalain (410/2015) 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tuloksen käsittelystä.

Pyhäjärven kaupungin tilinpäätös vuodelta 2019

Toteutuneet ulkoiset toimintatuotot olivat 3.958.960 euroa ja toimintakulut olivat 42.481.808 euroa. Toimintakatteeksi muodostui yhteensä -38.522.848 euroa, joka jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Vuoden 2019 talousarvioon verrattuna ulkoiset toimintatulot toteutuivat 108,95 % sekä toimintakulut 98,78 %. Ulkoiset toimintatuotot ylittyivät 325.060 euroa sekä toimintakulut alittyivät 526.802 euroa talousarvioon verrattuna. Toimintakate alittui 851.862 euroa talousarvioon verrattuna. Toimintakate toteutui 97,8 % vuoden 2019 muutettuun talousarvioon verrattuna.

Pyhäjärven kaupungin toimintakulut sisältävät Peruspalvelukuntayhtymä Selänteelle maksetut hallinnosta ja palveluista aiheutuneet kustannukset. Pyhäjärven osuus hallinnon ja palvelujen kustannuksista oli 25.917.094 euroa. Selänteen kuntayhtymähallitus teki 10.10.2019 lisämäärärahaesityksen Pyhäjärven palveluiden osalta, joka oli kokonaisuudessaan 1.280.900 euroa. Kustannukset alittyivät 87.000 euroa vuoden 2019 muutettuun talousarvioon verrattuna. Talousarvion toteutuma oli 99,80 % koko Selännepalvelujen osalta. Selännepalvelujen kustannusten osuus oli 63 % Pyhäjärven kaupungin ulkoisista menoista.

Investointimenojen toteutuma oli yhteensä 2.615.060 euroa. Toteutuma oli 117,6 % talousarvioon varatusta määrärahasta.

Tuloveroprosentti vuonna 2019 oli 20,75 %. Verotulokertymä oli yhteensä 19.734.074 euroa, toteutuma talousarvioon verrattuna oli 94,2 %. Kunnallisveron ennakonpidätysten kertymät eivät kasvaneet odotetulla tavalla vuonna 2019. Verohallinnon laatiman selvityksen perusteella verokorttiuudistuksesta johtuva kertymävaje alkoi korjaantua suurelta osin vasta joulukuussa tehdyissä ennakonpidätyksissä. Tilityksissä korjausliike näkyy siten voimakkaammin vasta tammikuussa 2020. Lopullisesti vaje korjaantuu kuitenkin vasta verotuksen valmistuessa kesästä 2020 alkaen.

Valtionosuuksia kertyi 16.586.486 euroa, joka toteutui 102,39 % talousarvioon verrattuna. Valtionosuuksia kertyi 386.486 euroa enemmän kuin talousarviossa oli varauduttu. Valtionosuuksien toteutumiseen vaikutti Valtiovarainministeriön päätös 11.11.2019 (VM/2545/02.02.06.00/2018),

jonka perusteella kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen lisättiin 43,22 euroa asukasta kohden liittyen kilpailukykykysymyksen toteuttamisesta aiheutuvan kaksinkertaisen vähennyksen huomioon ottamiseen. Valtionosuuden lisäys oli kaikissa kunnissa asukasta kohden yhtä suuri. Pyhäjärven osalta valtionosuuden lisäys oli 230.558 euroa.

Vuosikate oli -1.714.615 euroa, mikä merkitsee sitä että toiminnan kokonaistulot eivät riittäneet kattamaan kokonaismenoja eivätkä poistoja. Poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 1.863.112 euroa. Tilikauden tulokseksi muodostui -3.577.726 euroa. Poistoerojen muutosten jälkeen tilikauden alijäämäksi jäi -3.230.721 euroa.

Poistoeron muutokset on käsitelty aikaisempien suunnitelmien mukaisesti. Tilinpäätöksessä on tuloutettu tehtyjä poistoeroja yhteensä 347.006 euroa.

Tilikauden alijäämä katetaan taseen edellisten tilikausien ylijäämästä kuluvan vuoden kirjanpidossa.

Lainakanta oli vuoden 2019 lopussa 29.099.135 euroa, joka on 5.667 euroa/asukas. Tilinpäätösvuonna nostettiin talousarviolainaa 4,7 M€ kuten oli talousarviossa hyväksytty. Omavaraisuusaste 31.12.2019 oli 45,1 %. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta.

Oheismateriaalina nro 1
- Pyhäjärven kaupungin vuoden 2019 tilinpäätös ja toimintakertomus.

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus

1. Hyväksyy vuoden 2019 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen.
2. Allekirjoittaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2019.
3. Valtuuttaa keskustoimiston tekemään tarvittaessa teknisiä tarkistuksia ja täsmennyksiä tilinpäätösasiakirjaan.
4. Jättää tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2019 tilintarkastajien tarkastettavaksi ja tarkastuslautakunnan arvioitavaksi valtuuston asettamien tavoitteiden osalta.
5. Saattaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2019 tarkastuslautakunnan käsittelyn jälkeen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.
6. Esittää valtuustolle, että tilikauden alijäämä -3.230.720,57 euroa siirretään taseen oman pääoman yli- / alijäämätilille.

Päätös:

Kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi esitteli vuoden 2019 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleiskatsauksen kaupunginhallitukselle.

Toimialueiden osalta tilinpäätöksen esittelivät sähköisessä kokouksessa:

Tekninen toimi   Tekninen johtaja Sami Laukkanen

Jouni Jussinniemi saapui paikalle sähköiseen kokoukseen klo 13.19.

Kouluverkkosäästöjen toteutuminen

Tekninen johtaja Sami Laukkanen
Sivistysjohtaja Jukka Lehtosaari

Sivistystoimi   Sivistysjohtaja Jukka Lehtosaari

Alueelliset maaseutupalvelut

Maaseutujohtaja Pasi Liikanen

Hallintotoimi

Kaupungin ja konsernin talouden toteutuminen

Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä

Ppky Selänne / Selännepalvelut

Kuntayhtymäjohtaja Tuomas Aikkila
Henkilöstö- ja talousjohtaja
Marianne Ahmaoja

Kaupunginhallitus piti kokoustaunon klo 15.11.-15.21.

Puheenjohtaja suoritti nimenhuudon. Paikalla sähköisessä kokouksessa olivat Asko Kauranen, Jorma Leskinen, Mirja Hynninen, Heikki Koski, Eeva-Riitta Pappila, Raija Leppäharju, Kjell Kurten, Henrik Kiviniemi, Kirsti Kinnunen, Sari Nissilä, Jukka Tikanmäki, Jouni Jussinniemi ja Asko Torssonen.

Elinkeinotoimi ja hankkeet

Kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan päätösehdotukset kohdat 1-6.

TARKLTK1 § 43

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tällaisia ovat tilintarkastuskertomukseen sisältyvät asiat, kuten vastuuvapauden myöntäminen. Tilintarkastajan on viimeistään toukokuun loppuun mennessä tarkastettava julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös.

Kuntalain 125 §:n mukaan tilintarkastajan on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen

tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus. Jos tilintarkastaja havaitsee, että kunnan hallintoa ja taloutta on hoidettu vastoin lakia tai valtuuston päätöksiä eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen, tilintarkastuskertomuksessa on tehtävä asiasta tilivelvolliseen kohdistuva muistutus. Muistutusta ei voida kohdistaa valtuustoon.

Tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta asianomaisen selitys sekä kaupunginhallituksen lausunto. Valtuusto päättää toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan valmistelu, tilintarkastuskertomus ja siinä tehty muistutus antavat aihetta. Hyväksyessään tilinpäätöksen valtuusto päättää vastuuvapaudesta tilivelvollisille.

BDO Audiator Oy:n vastuunalainen tilintarkastaja Risto Hyvönen on antanut 11.5.2020 tilintarkastuskertomuksen Pyhäjärven kaupungin vuoden 2019 hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tarkastamisesta. Tilintarkastuskertomukseen ei sisälly kuntalain 125 §:ssä tarkoitettua tilivelvolliseen kohdistuvaa muistutusta.

Vastuunalainen tilintarkastaja esittää tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tilikaudelta 1.1.-31.12.2019.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan päätösehdotus:

Tarkastuslautakunta päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto

- 1) merkitsee tilintarkastuskertomuksen tiedoksi vuodelta 2019;
- 2) hyväksyy tilinpäätöksen vuodelta 2019;
- 3) myöntää vastuuvapauden kaupungin hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tilivelvollisille viranhaltijoille vuodelta 2019;

Päätös:

Hyväksyttiin.